

uznanie XV. zjazdu KSČ a titul Najlepší pracovník rezortu SGÚ.

Slovenská geologická verejnosť, spolupracovníci, priatelia a známi želajú jubilantovi RNDr. Dionýzovi Vassovi, DrSc., do ďalšej

činnorodej práce dobré zdravie, pohodu v práci a rodinnom kruhu, veľa ďalších pracovných a životných úspechov.

Ján Gašparík — Michal Elečko

Pokračovanie zo str. 396

Najmladšie, priečne, prevažne zlomové štruktúry smeru S—J, resp. SV—JZ, vznikli v deformačnom štádiu D_4 , resp. D_5 . Na deformačné štádium D_4 sa viaže aj otvorenie prešmykových zón margecianskeho typu a následná intrúzia pyroxenicko-amfibolického dioritu (Spálený vrch), resp. výstup termálneho gradientu za vzniku paragenézy kremeň — oligoklas — obyčajný amfibol — biotit v prešmykovej zóne Bujaniska, resp. roľovskej prešmykovej zóne (l. c.).

V oblasti litoštruktúrnych a sukcesívnych vzťahov zrudnenia sa preukázala jednoznačná väzba hydrotermálnej mineralizácie na alpské štruktúry, najmä na štruktúry vzniknulé v relatívne krátkom časovom intervale medzi založením prešmykových zón margecianskeho typu a disjunktívnymi štruktúrami deformačného štádia D_5 , ktorými sú porušované. Minerálne asociácie jednotlivých prínosových periód (kremeňovo-sideritovej, kremeňovo-sulfidickej a kremeňovo-hematitovej) vykazujú isté odlišnosti v priestorovej distribúcii a v čase, ale vždy v chronologickom vzťahu k sukcesii alpín-ských štruktúr.

Jozef Slavkovský: Geologická stavba stykovej zóny pásma Čiernej hory a gemerika v úseku Košické Hámre — Košice (Košice 16. 11. 1983)

Referát sa dotýka územia, ktoré je z geologickej stránky veľmi zaujímavé a pri riešení styku dvoch významných tektonických jednotiek Západných Karpát, t. j. gemerika a pásma Čiernej hory, do istej miery uzlové.

Metodicky sa vychádza zo štúdia dostupných geologických poznatkov iných autorov pracujúcich v tomto teréne a z vlastného geologickoštruktúrneho výskumu, ktorý priniesol niektoré nové pohľady a výsledky o priamom tektonickom styku týchto jednotiek, a zo štúdia zóny tzv. margecianskej línie. Margecianska línia sa neprejavuje ako jediná línia skracovania priestoru zásluhou plochého násunu gemerika na pásmo Čiernej hory, ale ako jedna zo zón mimoriadne intenzívneho stesňovania severogemerické, ako

aj príľahlej časti pásma Čiernej hory. Zvýšky relatívne staršieho plochého násunu sú dnes zachované iba rudimentárne. Výsledné stlačenie priestoru v týchto prešmykových zónach má stredný úklon 30—60° na JZ.

Dalej referát priniesol niektoré nové poznatky o zložitej šupinovitej stavbe obalu pásma Čiernej hory v uzávere Črmeľského údolia a dotýka sa problémov vlastného gemerika, t. j. črmeľskej série a karbónu v oblasti bezprostredného styku gemerika s pásmom Čiernej hory.

Miroslav Fulín: Predbežné výsledky šlichovej prospekcie pásma Čiernej hory (Košice 16. 11. 1983)

Šlichovou prospekciou regiónu sa v ťažkej frakcii určilo 51 minerálov, z toho 12 úžitkových. Z nich sme v prvej etape spracovania sledovali distribúciu a litoštruktúrne vzťahy zlata, arzenopyritu, pyritu, cinovca, scheelitu, chalkopyritu, barytu a hematitu. Z asocičných vzťahov vyplynula paragenéza cinovec — scheelit $\pm$ pyrit $\pm$ zlato $\pm$ arzenopyrit, úzko sa viažúca na podložie roľovskej prešmykovej zóny a na tektonizovaný okraj komplexu primorogénnych migmatitov a pararúl. Druhou je paragenéza minerálov rumelka — baryt $\pm$ pyrit — hematit, sporadicky sa vyskytujúca v oblasti hydrotermálne mineralizovaných štruktúr v širšom okolí Margecian a v typickom vývoji, preukázateľne sa viažúca na priečne zlomy smeru S—J, príp. SZ—JZ, s priestorovo nezávislým vývojom starších hydrotermálnych paragenéz. Z predbežných výsledkov šlichovej prospekcie vychodí metalogenetický význam širšej oblasti severného okraja kryštalinika pásma Čiernej hory aj úsekov komplexu diaforizovaných pararúl a komplexu primorogénnych migmatitov a pararúl s amfibolitmi.

Tibor Sasvári: Geologickoštruktúrne pomery slovinsko-gelnického rudného rájónu (Košice 16. 11. 1983)

V referáte podal autor celkový pohľad na väzbu predrudného štruktúrne-tektonického

vývoja s mineralogickými štruktúrami oblasti.

Analýzou štruktúrnych prvkov sa zistil sukcesívny sled štruktúrneho vývoja prejavujúci sa nadväznými štádiami v megatektonike aj v drobnej tektonike. Štruktúrno-geologický vývoj rudného rájónu autor rozdelil do piatich deformačných štádií.

Deformačné štádium D_1 hercýnskeho orogenetického cyklu vytvorilo podmienky na vznik prvotnej (metamorfnej) bridličnatosti s_1 . Alpínsky orogenetický cyklus je reprezentovaný deformačnými štádiami D_2 — D_5 . V deformačnom štádiu D_2 nastal presun gemerického príkrovu. Vznikli šariázne a reomorfné megavrásy V_{2km} s následnou klivážou osovej roviny s_2 . Deformačné štádium D_2 je penetratívne, ponásunové. Vznikli vrásy V_3 dm až 100 m radu. Kliváž s_3 je klivážou osovej roviny vrás V_3 . Homogenizuje štruktúrne bloky a okrsky rudného rájónu do jedného celku. Priechne vrásnenie zahŕňa deformačné štádium D_4 . Deformačné štádium D_5 charakterizujú diagonálne deformácie a vznik vrás V_5 .

Porovnaním mineralizačných štruktúr hrubého slovinského žilníka a gelnickej žily sa zistovala preferencia mineralizácie. Hrubý slovinský žilník prednostne obsadzuje dve mineralizované štruktúry. Prevláda štruktúra smeru V — Z až SVV — JZZ s úklonom na J , ale aj na S . Druhý štruktúrny smer je SZ — JV a úklon na JZ koinciduje s klivážou s_3 . Gelnická žila sleduje iba jeden generálny smer SZ — JV s úklonom na JZ . Žilné štruktúry sú tautozonálne rozložené na ploche penetratívnej kliváže s_3 .

Michal Zacharov: Základné črty geologickej stavby Západnej časti pásma Čiernej hory (Košice 16. 11. 1983)

Výskumy vykonané v ostatnom období v západnej časti pásma Čiernej hory medzi dolinou Bystrá a Dolinskou dolinou priniesli

nové poznatky o stavbe a litológii tohto územia. V kryštaliniku sa podľa intenzity metamorfózy vyčlenili dve pásma smeru SZ — JV . Smerom od JZ je to 1. pásmo diafforitizovaných pararúl a 2. pásmo migmatitov.

Pásmo diafforitizovaných pararúl tvoria rozličné typy pararúl, diafforitické svory a amfibolity. Polohy amfibolitov, mocné maximálne 30 m, sú vyvinuté nepravidelne a často budinované. Okrajové zóny amfibolitov sú intenzívne fylonitizované. Styk pararúl s pásmom migmatitov sprostredkuje intenzívne tektonicky prepracovaná a lokálne prekremenená prechodná zóna. Pásmo migmatitov tvoria nebulitické, stromatitické a oftalmické typy migmatitov s neostrými hranicami. V severovýchodnej časti tohto pásma sa v migmatitoch vyskytujú konformné šošovkovité telesá leukokratných granitov. Metamorfity majú generálne smer SZ — JV a sklon prevažne na SV , ojedinele aj na JZ . Obdobná je aj pozícia fylonitov, ktoré sú veľmi rozšírené v celom území. Všetky typy metamorfítov sú prevrásnené izoklinálnymi, ojedinele otvorenými vrásami smeru SZ — JV s juhozápadnou vergenciou.

Obalový karbón a perm vystupujú sporadicky vo forme šupín na styku so spodnotriasovými kremencami v nesúvislom pruhu smeru SZ — JV . Perm kremence rozdeľujú na dva pruhy — juhozápadný a severovýchodný s generálnym smerom SZ — JV . Pre plynulý prechod litofácií v niektorých úsekoch považujeme obidva pruhy za obalový perm. Rozdielne znaky sú výsledkom intenzívneho prepracovania (mylonitizácie a vybielenia) permu v blízkosti jeho styku s kryštalinikom.

Charakteristickým znakom skúmaného územia sú iba malé rozdiely v orientácii predvrchnokarbónskych a alpínskych štruktúrnych prvkov. Inventár štruktúrnych prvkov kryštalínika, obalového paleozoika a mezozoika priľahlého gemerika prevažne zodpovedá strižným štruktúram, ktoré vznikli počas alpínskej tektogenézy.